

12. *Harkavenko V., Hrin'ko I.* (2021). «Impact of digitalization on the transformation of the global financial market». *Ekonomika ta suspil'stvo*. № 33. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-74>.
13. *Borysiuk O., Datsyuk-Tomchuk M., Lipovska-Makovetska N.* (2020). «Improvements of the financial market development of Ukraine in digital conditions». *Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. № 2 (22). R. 168-176. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-02-168-176>.
14. *Pochenchuk H.M., Babukh I.B.* (2019). «An ecosystem approach to the market of financial services in the digital age». *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*. № 4 (2). pp. 7-15.
15. *Batruk O.V.* (2021). «Strategies for the development of the financial sector and the financial industry in Ukraine on an innovative basis». *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal "Internauka"*. Seriya: *Ekonomichni nauky*. № 9 (53). pp. 106-113. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-9-7535>.

Abstract

Mandysh O., Ryzhikova N., Birchenko N., Borodai D. Financial technologies in the system of strategic business management.

The article aims to study the impact of financial technologies on enterprises' strategic management systems. The study analyses the impact of financial technologies on strategic management in the modern business environment. It has been determined that fintech solutions provide enterprises with competitive advantages through fast and accurate analysis of financial data, which contributes to making informed decisions in real-time. A study of the possibilities of automated decision-making processes and identifying new vectors of development, risks, and trends is carried out, and the directions for optimizing budgeting and forecasting are outlined. It is presented that fintech tools are becoming an integral part of enterprises' financial operations, providing online invoicing, inventory management, cost tracking, etc. The use of fintech tools promotes the application of data analytics at all levels of management, strengthening cooperation and coordination between business units, which affects strategic decision-making. The scientific novelty lies in identifying the positive impact of financial technologies on financial asset management, diversification of investment portfolios, and ensuring competitiveness in the digital economy. The possibilities of increasing efficiency and effectiveness through integrating financial technologies and introducing innovative financial models are considered. The practical value of the study lies in identifying specific business benefits, particularly in optimizing operations, reducing costs, and improving customer experience. The need to invest in fintech tools to ensure effective data collection, analysis, and dissemination at all enterprise strategic management levels is identified. The authors' recommendations are aimed at the continuous adaptation and development of business in a rapidly changing financial environment and ensuring the effective functioning of business in conditions of uncertainty.

Keywords: *financial technologies, fintech, strategic management, data analytics, innovation, competitive development.*

Стаття надійшла до редакції 02.12.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Мандиш О.В., Рижикова Н.І., Бірченко Н.О., Бородай Д.А. Фінансові технології в системі стратегічного управління бізнесу. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2023. № 5-6. С. 11-17.

Mandysh O., Ryzhikova N., Birchenko N., Borodai D. Financial technologies in the system of strategic business management. Actual problems of innovative economy and law. 2023. No. 5-6, pp. 11-17.

УДК 338.2; JEL classification: F52; Q13
DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-4-3>

КУХАР Олександр Васильович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного права, Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0003-4897-9636>

ПРИНЦИПИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЗАГРОЗ ТА СТАНУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кухар О.В. Принципи ідентифікації загроз та стану економічної безпеки аграрних підприємств.

Стаття присвячена обґрунтуванню принципів та ключових засад визначення загроз та стану економічної безпеки аграрних підприємств. Сформульовано вимоги до системи моніторингу економічної безпеки аграрного сектора відповідно до принципів економічної безпеки держави. Визначено основні положення, такі як: підпорядкованість завдань галузей загальній проблемі, міжгалузевий характер проблеми, ієрархічність структури моніторингу, безперервність ідентифікації процесів загроз, інертність інвестиційних процесів, комплексний характер заходів по нейтралізації загроз, необхідність єдиного методичного підходу та поєднання різних методів управління. Ці вимоги спрямовані на оптимальне забезпечення економічної безпеки аграрного сектора з урахуванням комплексності і динаміки сучасного господарського середовища. Обґрунтовано, що процес моніторингу економічної безпеки аграрних підприємств можна представити через чотири блоки. Перший блок фокусується на зборі та обробці інформації з метою моніторингу, враховуючи повноту, достовірність та своєчасність надходження даних. Другий блок включає формування сукупності часткових і синтетичних показників, використовуючи архівну підсистему для зберігання та обміну інформацією. Третій блок проводить індикативний аналіз економічної безпеки, оцінюючи рівні та внесок факторів. Четвертий блок визначає ефективні програмні заходи для нейтралізації загроз економічної безпеки аграрного сектора.

Ключові слова: загрози, економічна безпека, моніторинг, підприємство, принципи, аграрний сектор.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На сучасному етапі розвитку економіки аграрних підприємств в Україні спостерігається загострення проблем економічної безпеки. Значна залежність від зовнішніх ринків та економічна нестабільність у світі створюють ризики для експортно-імпортних операцій аграрних підприємств. Зміни кліматичних умов і природних катастроф можуть значно погіршити урожайність та виробництво сільськогосподарської продукції, що загрожує стійкості галузі. Висока залежність від кредитування та коливання процентних ставок можуть створювати фінансові труднощі для аграрних підприємств. Нестабільність в законодавстві та недостатній захист прав власності також можуть ускладнювати умови діяльності аграрних суб'єктів. Агресія Російської Федерації, що вилася у воєнні дії на території України, негативно впливає на економічну безпеку аграрних підприємств, порушуючи ланцюжок постачання, зменшуючи доступ до ринків іноземних покупців та погіршуючи інвестиційний клімат. Загрози для аграрного сектору включають припинення постачання добрив, втрати обробляючого обладнання через конфліктні зони та збільшення ризиків стосовно безпеки працівників індустрії. Водночас зниження здатності аграрних підприємств функціонувати може мати далекосяжні наслідки для продовольчої безпеки та економічного розвитку країни. Загальна ситуація вимагає системного підходу та реформ для забезпечення сталого розвитку аграрного сектору та збереження економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням економічної безпеки та загроз діяльності підприємств присвятили свої наукові напрацювання такі українські вчені-економісти: О. Ареф'єва, Н. Бірченко, О. Вдовенко, О. Гудзь, Н. Давиденко, М. Дем'яненко, Г. Козаченко, А. Микитась, О. Пристемський, С. Руденко, Н. Танклевська Н. Трусова та інші. Наукові погляди зазначених дослідників не охоплюють у повній мірі сучасні тенденції економічної безпеки підприємств, принципи, фактори та закономірності її формування й посилення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даного дослідження є обґрунтування ключових засад визначення загроз та стану економічної безпеки аграрних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Існування великої кількості загроз економічної безпеки підприємств аграрного

сектора вимагає організації ефективної системи оцінки стану економіки аграрного сектора, своєчасного виявлення чинників, що виводять ситуацію в різних сферах за межі економічної безпеки і розробки на цій основі програми нейтралізації загроз.

Вирішенню цих завдань буде сприяти ефективно організована, адекватна за критеріями і показниками система моніторингу економічної безпеки підприємств аграрного сектора.

У сучасних умовах самим правильним визначенням поняття «моніторинг економічної безпеки аграрного сектора» слід вважати систему спостереження за динамікою впливу дестабілізуючих факторів та загроз на економічні процеси в аграрному секторі. Суть системи моніторингу взагалі полягає у розпізнанні і класифікації економічного стану, проведенні кількісної оцінки ступеня кризи, а також у виявленні, аналізі й наступній локалізації факторів, що порушують стабільний, поступовий і сталий розвиток як окремих сфер функціонування, так і системи в цілому.

До цього переліку завдань вважаємо за доцільне додати ще одне, не менш важливе завдання, що стоїть перед системою моніторингу економічної безпеки – прийняття програм для стабілізації економічного стану аграрного сектора, вчасного коригування мети, етапів, самих пріоритетів, витрат та засобів їх практичного впровадження.

До першочергових завдань системи моніторингу економічної безпеки підприємств аграрного сектора пропонуємо віднести наступні: визначення складу джерел, характеру і гостроти загроз економічної безпеки аграрного сектора, а також особливостей їх проявів і локалізації на сучасному етапі та в прогнозованому періоді; діагностику сучасного та очікуваного рівня економічної безпеки аграрного сектора країни в цілому, в тому числі в регіонах України; оцінку впливу факторів і змін в окремих сферах функціонування на загальний рівень економічної безпеки аграрного сектора; всебічне обґрунтування цілей, очікуваних результатів реалізації пріоритетів з нейтралізації загроз економічної безпеки аграрного сектора, підготовку необхідної інформації для обґрунтованого їх вибору; конкретизацію цілей і механізмів створення ринкових структур для побудови ефективної, соціально-орієнтованої ринкової економіки; деталізацію складових частин методики моніторингу.

Ознайомившись з завданнями моніторингу економічної безпеки підприємств

аграрного сектора, можна сформулювати основні його цілі: оцінка поточного стану і динаміки розвитку у визначеному тимчасовому періоді відповідно до критеріїв економічної безпеки аграрного сектора; виявлення деструктивних тенденцій у розвитку аграрного сектора і визначення ступеня відповідності економічних процесів національним інтересам; визначення причин, джерел, характеру, інтенсивності впливу негативних тенденцій на потенціал аграрного сектора; прогнозування наслідків впливу загроз на потенціал і сфери життєдіяльності; системне аналітичне вивчення сформованої ситуації, процесів і тенденцій її розвитку; розробка цільових заходів щодо протидії загрозам господарській системі аграрного сектора [1, 2, 8, 9].

Виходячи з цих цілей, можна в загальному вигляді визначити наступні етапи послідовності моніторингу економічної безпеки підприємств аграрного сектора: сертифікація об'єкта та формування комплексу показників, збір і підготовка інформації про його поточний стан; виявлення факторів перспективних напрямків розвитку і визначення загроз стійкості, конкурентоздатності; розрахунок показників фактичного і граничного рівнів та їх аналіз; моделювання стратегії і тактики та розробка пропозицій з попередження і нейтралізації загроз.

З цією метою пропонуємо розділити всі показники економічної безпеки аграрного сектора на дві групи:

- показники – критерії, чітко орієнтовані на оцінку рівня економічної безпеки аграрного сектора;
- аналітико-інформаційні показники, що доповнюють загальну картину.

Відзначимо декілька важливих, на наш погляд, моментів при організації і проведенні моніторингу економічної безпеки аграрного сектора. Розрахунки показників не повинні розглядатися ізольовано один від іншого, що дозволить визначати їхні граничні значення – тільки в системі можна одержати їхню об'єктивну оцінку. Граничні значення показників можуть визначатися лише з урахуванням особливостей періодів розвитку економіки аграрного сектора, що обумовлює необхідність використання варіантної оцінки граничних значень показників. Кожний показник повинен бути конкретним та адресним, а також враховувати різночасність управлінських впливів і досягнення цілей. При цьому повинен діяти принцип безперервності спостереження за станом об'єкта моніторингу з урахуванням фактичного стану і тенденцій розвитку його потенціалу, а також загального

розвитку економіки, політичної ситуації і дій інших загальносистемних факторів. Оцінка економічної безпеки аграрного сектора повинна здійснюватися в динаміці на визначеному тимчасовому інтервалі. Для проведення моніторингу необхідно відповідне методичне, правове, організаційне, інформаційне та технічне забезпечення.

Ми пропонуємо проводити моніторинг факторів загроз у залежності від їхнього характеру і походження. При цьому пропонуємо згрупувати їх у три основні спеціальні блоки: аналіз глобального середовища та місця в ньому українського аграрного сектора (масштаб світової і континентальної економіки); аналіз зовнішнього середовища та місця в ньому аграрного сектора (масштаб економіки країни); аналіз внутрішнього середовища (масштаб регіональних відносин).

Система соціально-економічних показників, застосовуваних у моніторингу АПК, повинна задовольняти вимоги цілісності в рамках загальної принципової схеми аналізу, яка застосовується і на національному, і на галузевому рівнях; відповідності перелікові основних загроз безпеки; мінімальності й простоті інтерпретації показників, що використовуються для аналізу; можливості простої і наочної перевірки результатів аналізу на суперечливість об'єктивної реальності; синхронності використання показників у часі і конкретності в характеристиці визначених зрізів соціально-економічної ситуації.

Соціально-економічні показники, які можуть бути використані у моніторингу АПК, повинні враховувати обсяг ВВП у поточних цінах на одну особу; ряд показників у відсотках до відповідного періоду минулого року, а саме: темпи зростання ВВП, обсяг іноземних інвестицій в економіку регіону, індекс фізичного обсягу продукції сільського господарства; ряд показників у відсотках до ВВП: інвестиційний капітал в АПК, обсяг внутрішнього і зовнішнього боргу; відношення імпорту до експорту та частка імпорту у внутрішньому споживанні населення; чисельність сільського населення з доходами нижче прожиткового мінімуму у відсотках до загальної чисельності населення; співвідношення грошових доходів десяти відсотків найбільш і десяти відсотків найменш забезпеченого сільського населення; безробітних, що мають офіційний статус у службі зайнятості на кінець періоду у відсотках до економічно активного населення галузі; ряд показників у розрахунку на одну особу: асигнування в аграрну науку, витрати на охорону здоров'я на селі, витрати на культуру на селі,

споживання на селі основних продуктів харчування за рік; кількість злочинів на 1000 чоловік населення в аграрних районах, у т.ч. економічних злочинів і т.д. [7, 8].

З метою оцінки граничних значень системи показників економічної безпеки аграрного сектора ми розробили комплекс прогнозованих заходів: проведення аналізу динаміки, розрахунку параметрів і прогнозування основних соціально-економічних показників, обраних для характеристики економічної безпеки аграрного сектора; складання анкет, здійснення соціологічного опитування висококваліфікованих фахівців комплексу і узагальнення результатів їхніх експертних оцінок; розрахунок соціально-економічних характеристик граничних значень показників, виходячи з оптимальної, з погляду демографії, тривалості життя населення області; узагальнення результатів аналізу, систематизування і визначення граничних значень пропонованої системи показників економічної безпеки аграрного сектора. Для забезпечення економічної безпеки аграрного сектора велику роль грає якісний аналіз зміни індикаторів.

Враховуючи принципи економічної безпеки держави, ми зробили спробу сформулювати вимоги до системи моніторингу економічної безпеки аграрного сектора, які базуються на наступних основних положеннях:

1. Підпорядкованість завдань управління економічної безпеки галузей більш загальній проблемі – управлінню економічної безпеки України в цілому. У відповідності до цього система моніторингу економічної безпеки галузей повинна створюватися як підсистема системи моніторингу економічної безпеки держави.

2. Міжгалузевий характер проблеми зумовлений тим, що значна частина об'єктів моніторингу вимагає дослідження взаємодії між структурними підрозділами територіально-виробничих систем.

3. Ієрархічність структури системи моніторингу економічної безпеки підприємств аграрного сектора, яка повинна відповідати територіальним і галузевим рівням управління господарськими системами.

4. Безперервність ідентифікації процесів та явищ, які створюють загрози для економічної безпеки підприємств аграрного сектора, що зумовлюється безперервністю процесу виробництва.

5. Значна інертність інвестиційних процесів, яка проявляється у високій капіталомісткості і значних термінах реалізації

заходів з нейтралізації загроз економічної безпеки галузі, що потребують на сучасному етапі структурної перебудови виробничого потенціалу регіону.

6. Комплексний (багатокритеріальний) характер заходів з нейтралізації загроз економічної безпеки, які включають суттєві споріднені ефекти (економічний, екологічний, енергозберігаючий і т.д.). Звідси виникають проблеми багатокритеріального аналізу заходів щодо підвищення економічної безпеки з метою обґрунтування розподілу витрат і ефектів у сестори народного господарства.

7. Необхідність єдиного методичного підходу, який забезпечував би порівнянність оцінок різних рівнів економічної безпеки у територіальних підрозділах, а також для дослідження зміни рівня безпеки в часовому розрізі (для оцінки ефективності заходів з нейтралізації загроз).

8. Поєднання адміністративно-правових і фінансово-економічних методів і механізмів управління економічною безпекою аграрного сектора на основі удосконалення законодавства.

Загальною метою моніторингу економічної безпеки аграрного сектора повинно бути бажання сформулювати прогнозований стан економічної безпеки аграрного сектора та ефективну систему державного регулювання всіх сфер її життєдіяльності.

Для розгляду, обговорення і реального застосування на практиці пропонується комплексна модель схеми моніторингу економічної безпеки АПК, де буде відображене поетапне розгортання процесу діагностики.

Схема моделюється з чотирьох груп блоків:

Блок 1. Збір та первинна обробка інформації, необхідної для моніторингу економічної безпеки аграрного сектора. Даний блок є засобом отримання і представлення економічної, технічної та довідкової інформації. При формуванні цього блоку дуже важливо забезпечити повноту, достовірність і своєчасність надходження інформації, а також її обробку і систематизацію в часовому розрізі, коли необхідно мати накопичення інформації, яка б характеризувала сучасний стан економіки аграрного сектора; динаміку змін показників за ретроспективний період; очікуваний розвиток в перспективі (на основі прогнозів і програм соціально-економічного розвитку аграрного сектора).

Створення такого роду інформаційних масивів потребує використання даних державної і відомчої статистики, а також авторитетних прогнозів, проектних і технологічних

розробок, які розробляються спеціалізованими організаціями. У межах кожного об'єкту моніторингу слід розробити власну методичку спостереження, накопичення і обробки первинних даних, враховуючи їх специфіку. Останнє дозволить забезпечити необхідне порівняння розрахункових значень часткових і синтетичних показників для індикативного аналізу, які формуються в наступному блоці.

Блок 2. Формування сукупності часткових і синтетичних показників з об'єктів моніторингу економічної безпеки аграрного сектора. Важливим складовим елементом цього блоку є архівна підсистема, в завдання якої входить зберігання всієї сукупності інформації; зберігання і відновлення всіх версій і моделей розрахунків; обмін даними між окремими суб'єктами і об'єднання їх в єдиний інформаційно-програмний комплекс.

Блок 3. Проведення індикативного аналізу економічної безпеки аграрного сектора. Цей блок займає центральне місце в діагностичній системі. У його межах здійснюється кількісна оцінка рівнів економічної безпеки сектора і вкладів окремих дестабілізуючих факторів у виведення індикаторів економічної безпеки за межі їх порогових значень. Для цих цілей використовуються спеціальні методики, на основі яких забезпечується ранжування територій за ступенем гостроти ситуації.

Блок 4. Виявлення ефективних програмних заходів з нейтралізації загроз економічної безпеки. Дана технологічна схема містить процедури, які використовують при вирішенні двох типів задач: класифікації станів економічної безпеки аграрного сектора і оцінки ефективності програм.

В якості цілей стратегічного розвитку системи продовольчої безпеки та її параметрів доцільно визначити як на найближчі

роки, так і на більш віддалену перспективу обсяги фондів споживання базових продуктів харчування та рівень виробництва основних видів сільськогосподарської продукції.

Нормативно-прогнозований підхід передбачає визначення параметрів продовольчої безпеки на трьох рівнях:

- пороговий рівень – параметри балансів базуються на необхідності забезпечення мінімальних потреб населення у базових продуктах харчування;

- самодостатній рівень – передбачає визначення параметрів продуктових балансів на основі досягнення раціональних норм харчування;

- стратегічний рівень – параметри продуктових балансів визначаються на основі досягнення раціональних норм харчування та реалізації експортного потенціалу аграрного сектору економіки України.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, на основі проведених досліджень можна зробити наступні висновки: під моніторингом економічної безпеки підприємств аграрного сектора слід розуміти систему спостереження за динамікою впливу дестабілізуючих факторів та загроз на економічні процеси в аграрному секторі. Суть системи моніторингу полягає у розпізнанні і класифікації економічного стану, проведенні кількісної оцінки ступеня кризи, а також у виявленні, аналізі й наступній локалізації факторів, що порушують стабільний, поступовий і сталий розвиток як окремих сфер функціонування, так і системи в цілому. На цій основі була запропонована комплексна модель і методика послідовності моніторингу економічної безпеки підприємств аграрного сектору та технологічна схема діагностики її стану.

Список літератури.

1. Бірченко Н.О., Руденко С.В., Ряснянська А.М. Обліково-аналітичне забезпечення фінансової безпеки аграрних підприємств. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. Випуск 13. С. 191-197.
2. Васюта В.Б., Кулага М.О. Оцінка ефективності господарської діяльності підприємства та розроблення заходів щодо її підвищення. *Modern Economics*. 2019. № 15 (2019). С. 41-48.
3. Грідін О.В., Дудник О.В., Руденко С.В. Сутність, місце та сучасне значення ризик-менеджменту в управлінській парадигмі організації. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2018. Випуск 191. С. 188-201.
4. Жук В.М. Обліково-інформаційне забезпечення моніторингу аграрного ринку України. *Економіка АПК*. 2011. № 8. С. 53-60.
5. Красноруцький О.О., Руденко С.В. Концептуальні підходи до управління економічним потенціалом аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки*. 2016. Том 1. № 3. С. 77-84.
6. Лубенець І.О. Принципи побудови та структура економіко-організаційного механізму формування економічної безпеки підприємства. *Вісник Приазовського державного технічного університету*. 2016. № 31. С. 140-147.

7. *Реверчук Н.Й.* Управління економічною безпекою підприємницьких структур: монографія. Львів: ЛБІ НБУ, 2004. 195 с.
8. *Утенкова К.О.* Економічна безпека аграрного сектора: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: ПромАрт, 2020. 360с.
9. *Кочетков О., Федічева Х.* Контролінг, моніторинг та діагностика управлінської діяльності в формуванні потокової моделі організації аграрних підприємств. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації.* 2020. Випуск 3-4. С. 76-85.

References:

1. *Birchenko, N.O., Rudenko, S.V., Riasnians'ka, A.M.* (2022). «Accounting and analytical provision of financial security of agricultural enterprises». *Tavrivs'kyj naukovyj visnyk. Serii: Ekonomika.* Issue 13. pp. 191-197.
2. *Vasiuta, V.B., Kulaha, M.O.* (2019). «Assessment of the efficiency of the enterprise's economic activity and the development of measures to improve it». *Modern Economics.* № 15 (2019). pp. 41-48.
3. *Hridin, O.V., Dudnyk, O.V., Rudenko, S.V.* (2018). «The essence, place and modern meaning of risk management in the management paradigm of the organization». *Visnyk Kharkivs'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu sil' s'koho hospodarstva imeni Petra Vasylenka.* Issue 191. pp. 188-201.
4. *Zhuk, V.M.* (2011). «Accounting and information support for monitoring the agricultural market of Ukraine». *Ekonomika APK.* № 8. pp. 53-60.
5. *Krasnoruts'kyj, O.O., Rudenko, S.V.* (2016). «Conceptual approaches to managing the economic potential of agricultural enterprises». *Ukrains'kyj zhurnal prykladnoi ekonomiky.* vol. 1. № 3. pp. 77-84.
6. *Lubenets', I.O.* (2016). «Principles of construction and structure of the economic and organizational mechanism for the formation of economic security of the enterprise». *Visnyk Pryazovs'koho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu.* № 31. pp. 140-147.
7. *Reverchuk, N.J.* (2004). *Upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu pidpriemnyts'kykh struktur.* [Management of economic security of business structures]. LBI NBU. L'viv. Ukraine.
8. *Utenkova, K.O.* (2020). *Ekonomichna bezpeka ahrarnoho sektora: teoriia, metodolohiia, praktyka.* [Economic security of the agricultural sector: theory, methodology, practice]. PromArt. Kharkiv. Ukraine.
9. *Kochetkov, O., Fiedicheva, Kh.* (2020). «Controlling, monitoring and diagnostics of managerial activity in the formation of a flow model of the organization of agricultural enterprises». *Instytut bukhhalters'koho obliku, kontrol' ta analiz v umovakh hlobalizatsii.* Issue 3-4. pp. 76-85.

Abstract

Kukhar O. Principles of identification of threats and status of economic security of agricultural enterprises.

The article is devoted to substantiating the principles and critical principles of determining threats and the state of economic security of agrarian enterprises. The requirements for monitoring the economic security of the agrarian sector are formulated in accordance with the state's economic security principles. The main provisions are defined, such as the subordination of the tasks of industries to the general problem, the interdisciplinary nature of the problem, the hierarchical nature of the monitoring structure, the continuity of the identification of threat processes, the inertia of investment processes, the complex nature of measures to neutralize threats, the need for a unified methodological approach and the combination of various management methods. These requirements aim to optimally ensure the agricultural sector's economic security optimally, considering the complexity and dynamics of the modern economic environment. It is substantiated that the process of monitoring the economic security of agricultural enterprises can be presented through four blocks. The first block focuses on collecting and processing information for monitoring, considering the data's completeness, reliability, and timeliness. The second block includes forming a set of partial and synthetic indicators, using the archival subsystem for storing and exchanging information. The third unit conducts an indicative economic security analysis, assessing factors' levels and contributions. The fourth block defines effective program measures to neutralize threats to the economic security of the agrarian sector. A comprehensive model and methodology for monitoring agricultural sector enterprises' economic security and a technological scheme for diagnosing its condition are proposed.

Keywords: threats, economic security, monitoring, enterprise, principles, agricultural sector..

Стаття надійшла до редакції 02.12.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Кухар О.В. Принципи ідентифікації загроз та стану економічної безпеки аграрних підприємств. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права.* 2023. № 5-6. С. 17-22.

Kukhar O. Principles of identification of threats and status of economic security of agricultural enterprises. *Actual problems of innovative economy and law.* 2023. No. 5-6, pp. 17-22.